

آزمون علمی احکام - مرحله اول

توجه: لطفاً با دقت به سوالات پاسخ دهید. (هر چهار پاسخ غلط، یک نمره منفی دارد)

۱. شخصی بعد از رسیدن به سن تکلیف، آیت الله حکیم را مرجع خود انتخاب می کند؛ ولی پس از مدتی که طبق نظر ایشان تکالیف خود را انجام می دهد، آیت الله حکیم از دنیا می رود و ایشان امام خمینی را به عنوان مرجع برمی گیرند. کدام گزینه درباره «بقای این مکلف بر تقلید از آیت الله حکیم» صحیح است؟
 - ا. در مسائلی که قبلاً عمل کرده، بقا بر تقلید آیت الله حکیم واجب است و در دیگر مسائل جایز ☐
 - ب. در همه مسائل جایز است از آیت الله حکیم تقلید کند ☐
 - ج. فقط در مسائلی که قبلاً عمل کرده، بقا بر تقلید آیت الله حکیم جایز است ☐
 - د. مطلقاً جایز نیست و در همه مسائل باید از امام خمینی تقلید کند ☐

۲. چنانچه مجتهدی نماز جمعه را در عصر غیبت، واجب تخییری و مجتهد دیگر حرام بداند، شخصی که «عمل به احتیاط» می کند چه وظیفه ای دارد؟
 - ا. خواندن نماز جمعه در هر هفته ☐
 - ب. ترک نماز جمعه در هر هفته ☐
 - ج. خواندن نماز جمعه در بعضی هفته ها و ترک آن در دیگر هفته ها ☐
 - د. احتیاط ممکن نیست و در این مسأله تقلید واجب است ☐

۳. مکلفی مقداری از انگشتان و کف دست چپش زخم است و آب برای آن ضرر دارد و برای جبیره مجبور شده تا پارچه ای به طور کامل دور دستش ببندد به گونه ای که تمام انگشتان و کف و پشت دست چپش داخل آن قرار گیرد. کدام گزینه درباره این مکلف صحیح است؟
 - ا. واجب است که دست راستش را ارتماسی بشوید ☐
 - ب. بنابر احوط باید نایب بگیرد تا برای او مسح کند ☐
 - ج. پس از رفع عذر بنابر احوط باید نمازش را اعاده کند ☐
 - د. علاوه بر وضوی جبیره ای بنابر احوط باید تیمم کند ☐

۴. کدام کار در فرض نداشتن وضو، از جهت حلال بودن و نبودن با دیگر کارها متفاوت است؟
 - ا. گذاشتن صفحه قرآن بر موی سر ☐
 - ب. دست کشیدن بر ترجمه آیه اول سوره حمد ☐
 - ج. گذاشتن انگشت بر حروف ناخوانای قرآن ☐
 - د. بوسیدن کلمه ای از قرآن که در غیر قرآن آمده ☐

۵. کدام سوره از سوره های «سجده دار» قرآن نیست؟
 - ا. علق ☐
 - ب. نجم ☐
 - ج. فصلت ☐
 - د. انشقاق ☐

۶. شخصی پس از غسل جنابت، نماز می خواند و سپس می خوابد. پس از بیدار شدن مانعی بر دست چپش می بیند که می داند برای پیش از غسل است. پس از برطرف کردن مانع، آن قسمت را به نیت غسل می شوید. حکم نمازی که خوانده و وظیفه اش برای نماز بعدی چیست؟
 - ا. نماز قبلی باطل است و برای نماز بعدی باید وضو بگیرد ☐
 - ب. نماز قبلی باطل است و لازم نیست برای نماز بعدی وضو بگیرد ☐
 - ج. نماز قبلی صحیح است و برای نماز بعدی باید وضو بگیرد ☐
 - د. نماز قبلی صحیح است و لازم نیست برای نماز بعدی وضو بگیرد ☐

۷. شخص جنبی که بدون وضو است از در شماره یک مسجد جامع شهر وارد مسجد می شود و بدون توقف مهری را درون جامه هری مسجد می گذارد و از در شماره سه خارج می شود و در طول مسیر مشغول ذکر است. وی چند عنوان حرام مرتکب شده است؟
 - ا. هیچ ☐
 - ب. یک ☐
 - ج. دو ☐
 - د. سه ☐

۸. با کدام فرض در وضو و غسل، هم وضو باطل است هم غسل؟

- ا. شستن قسمت‌های پایینی قبل از قسمت‌های بالایی ☐
 ب. انجام عمل با آبی که معلوم نیست صاحب آن راضی باشد ☐
 ج. نجس بودن بعضی از اعضای که باید شسته شود، قبل از شروع عمل ☐
 د. فاصله انداختن بین اعمال به گونه‌ای که دیگران او را فاعل آن عمل ندانند ☐

۹. تیمم بر کدام شیء باطل است؟

- ا. آجر ☐ ب. عقیق ☐ ج. سنگ مرمر ☐ د. ریگ ☐

۱۰. مردار کدام دسته از حیوانات نجس است؟

- ا. حرام گوشت ☐ ب. دارای خون جهنده ☐ ج. حرام گوشتِ دارای خون جهنده ☐ د. حرام گوشتِ دارای خون جهنده که در خشکی زندگی می‌کنند ☐

۱۱. کدام مورد از جهت پاکی و نجاست با دیگر موارد متفاوت است؟

- ا. مایع مست‌کننده که به شکل جامد در آمده ☐ ب. جامد مست‌کننده که به شکل مایع در آمده ☐
 ج. آب انگور جوش‌آمده‌ای که مست‌کننده نباشد ☐ د. کشمش پخته‌شده که جوش آمده باشد ☐

۱۲. تشتی پر از آب که به اندازه کر نمی‌رسد، نجس است. برای لحظه‌ای به آب کر متصل می‌شود. آیا پاک می‌شود؟

- ا. اگر از تشت لبریز شود، پاک است ☐ ب. اگر رنگ و بو و مزه نجاست نداشته باشد، پاک است ☐ ج. در هر صورت پاک است ☐ د. خیر ☐

۱۳. لباسی را که با بول نجس شده، چند بار باید با آب قلیل شست تا تطهیر شود؟

- ا. یک مرتبه ☐ ب. دو مرتبه ☐ ج. سه مرتبه ☐ د. هفت مرتبه ☐

۱۴. راه رفتن بر روی کدام زمین باعث تطهیر کفش نجس می‌شود؟

- ا. آجر فرش ☐ ب. موزائیک‌شده ☐ ج. آسفالت‌شده ☐ د. چوب‌فرش ☐

۱۵. در کدام تبدیل، شیء نجس پاک نمی‌شود؟

- ا. تبدیل دانه نجس به گیاه ☐ ب. تبدیل چوب نجس به خاکستر ☐ ج. تبدیل انگور نجس به سرکه ☐ د. تبدیل شراب به سرکه ☐

۱۶. شخصی که بین نماز ظهر شک می‌کند که وضو گرفته یا نه، چه وظیفه‌ای دارد؟

- ا. نماز ظهرش صحیح است و برای نماز عصر نیز نیاز نیست وضو بگیرد ☐ ب. نماز ظهرش صحیح است ولی برای نماز عصر باید وضو بگیرد ☐
 ج. نماز را تمام کرده، وضو بگیرد و ظهر را اعاده کند سپس عصر را بخواند ☐ د. نماز را رها کرده، وضو بگیرد و نماز ظهر و عصرش را بخواند ☐

۱۷. نماز خواندن با لباسی که معلوم نیست از حیوان حلال گوشت است یا حرام گوشت، چه حکمی دارد؟

- ا. اگر در کشور اسلامی تهیه شده باشد اشکال ندارد ☐ ب. اگر وقت تنگ باشد اشکال ندارد ☐ ج. به هیچ وجه اشکال ندارد ☐ د. باطل است ☐

۱۸. در کدام فرض برگرداندن نیت اشکال ندارد؟

- ا. از نماز ظهر به نماز عصر ☐ ب. از قضا به ادا ☐ ج. از قضای عشا به قضای مغرب ☐ د. از مستحب به نماز مستحب دیگر ☐

۱۹. اگر نمازگزار در حال برخاستن شک کند که سجده را به جا آورده یا نه، وظیفه اش چیست؟

- ا. باید دو سجده سهو به جا آورد ☐ ب. باید به نماز ادامه دهد و اعتنا نکند ☐
ج. باید برگردد و به جا آورد ☐ د. باید برگردد و بعد از نماز دو سجده سهو انجام دهد ☐

۲۰. در کدام مورد نماز «باطل» است؟

- ا. نماز خواندن جلوتر از قبر مطهر امام معصوم ☐ ب. نماز خواندن مرد پشت سر زن ☐
ج. نماز خواندن فرد در ملکی که به نحو مشاع شریک دارد بدون اجازه شریک ☐ د. نماز خواندن جاهل به جهت قبله در هواپیما در تنگی وقت ☐

۲۱. اگر کسی که نماز مغرب را نخوانده به اشتباه نیت نماز عشا کند و پس از رکوع رکعت چهارم متوجه اشتباهش شود، حکم نمازش چیست؟ چرا؟

- ا. باطل است؛ زیرا از ابتدا به اشتباه به جای نماز مغرب، نیت نماز عشا کرده است ☐
ب. باطل است؛ زیرا به دلیل چهار رکعتی شدن، امکان عدول نیت به نماز مغرب نیست ☐
ج. صحیح است؛ زیرا عدول از عشا به مغرب جایز است. فقط باید بعد از نماز، سجده سهو به جا آورد ☐
د. صحیح است؛ زیرا می توان آن را به نیت نماز عشا تمام کرد و بعد از آن، نماز مغرب را خواند ☐

۲۲. اگر کسی در رکعت اول یا دوم با علم به مسأله پس از خواندن سوره حمد، عمداً را بخواند سپس به رکوع رود، نماز او است.

- ا. سوره فیل - صحیح ☐ ب. سوره نجم - صحیح ☐ ج. سوره ضحی - باطل ☐ د. دو سوره توحید و کافرون - باطل ☐

۲۳. اگر نمازگزار پس از رکوع رکعت چهارم نماز عشا متوجه شود که نماز مغرب را نخوانده، وظیفه اش چیست؟

- ا. نمازی که می خواند باطل است و بعد از رها کردن آن باید نماز مغرب و عشا را بخواند ☐
ب. نیت نماز را به مغرب برگردانده، بنشیند و بعد از سلام، سجده سهو بخواند، سپس نماز عشا را به جا آورد ☐
ج. نماز را به نیت عشا تمام کرده، پس از آن، نماز مغرب را بخواند ☐
د. نماز را به نیت عشا تمام کرده، پس از آن، نماز مغرب را خوانده، نماز عشا را اعاده کند ☐

۲۴. کدام شخص می تواند برای نماز قضا اجیر شود؟

- ا. کودک ممیزی که می دانیم نمازش صحیح است ☐ ب. کسی که نمی تواند ایستاده نماز بخواند ☐
ج. کسی که باید وضوی جبیره بگیرد ☐ د. کسی که صحت نمازش مورد اطمینان نیست ☐

۲۵. در کدام فرض نماز «باطل» است؟

- أ. زیادت سهوی یک سجده ☐ ب. فراموشی قیام بعد از رکوع ☐ ج. فراموشی نیت در بخشی از رکعت سوم ☐ د. نخواندن سهوی سوره توحید قبل از رفتن به رکوع ☐

۲۶. در کدام نماز تعداد قنوت، اشتباه مشخص شده است؟

- أ. نماز جمعه دو قنوت ☐ ب. نماز عید قربان ده قنوت ☐ ج. نماز آیات پنج قنوت ☐ د. نماز وتر یک قنوت ☐

۲۷. مسعود برای سفری با قصد ده روز قبل از اذان صبح به مشهد می‌رسد. در بین ده روز به مکانی تفریحی که در یک فرسخی مشهد است می‌رود. در کدام فرض قصد ده روزش به هم می‌خورد؟

- أ. روز سوم بعد از خواندن نماز ظهر تصمیم می‌گیرد به آنجا برود و نصف روز بماند ☐
 ب. قبل از رسیدن به مشهد تصمیم داشت به آنجا برود و بنا داشت دو ساعت بیشتر نماند ولی توقفش بیشتر شد ☐
 ج. قبل از اذان ظهر روز اول تصمیم می‌گیرد به آنجا برود و چهار ساعت آنجا بماند ☐
 د. مصمم بود به آنجا نرود ولی بعد از نماز عصر روز هفتم به همراه تعدادی از دوستان به مدت شش ساعت به آنجا می‌رود ☐

۲۸. مردی از دنیا می‌رود. پسر بزرگ‌ترش می‌داند که پدر چهار ماه نماز استیجاری بر عهده دارد و بین چهار تا پنج ماه نماز قضا. وی در قبال نمازهای پدر چه تکلیفی دارد؟

- أ. فقط چهار ماه نماز قضای پدر بر عهده اوست ☐
 ب. فقط پنج ماه نماز قضای پدر بر عهده اوست ☐
 ج. چهار ماه نماز استیجاری و چهار ماه نماز قضای پدر بر عهده اوست ☐
 د. چهار ماه نماز استیجاری و پنج ماه نماز قضای پدر بر عهده اوست ☐

۲۹. کدام گزینه درباره «نماز جماعت» غلط است؟

- أ. هیچ نماز مستحبی‌ای را نمی‌توان به جماعت خواند ☐
 ب. نماز طوف را نمی‌توان به جماعت خواند ☐
 ج. در هیچ یک از نمازهای یومیه نمی‌توان به نماز واجب غیر یومیه اقتدا کرد ☐
 د. نماز گزار نمی‌تواند به کسی اقتدا کند که نمی‌داند نمازش واجب است یا نه ☐

۳۰. در کدام حادثه ملاک وجوب نماز آیات، ترسیدن بیشتر مردم است؟

- أ. زلزله ☐ ب. رعد و برق ☐ ج. خسوف ☐ د. کسوف ☐

۳۱. کدام شک، همیشه مبطل نماز است؟

- أ. شک بین دو و سه ☐ ب. شک بین چهار و پنج ☐ ج. شک مأوم بین یک و دو ☐ د. شک در رکعات نماز سه رکعتی ☐

۳۲. حکم نماز مأوم در فرضی که سهواً پیش از امام جماعت سر از سجده بردارد و دوباره به سجده برگردد و هنوز به سجده نرسیده، امام از سجده بلند شود، چیست؟

- أ. نمازش باطل است ☐ ب. نماز و جماعتش صحیح است ☐
 ج. باید نمازش را به جماعت تمام کرده، سپس اعاده نماید ☐ د. نمازش صحیح است و باید آن سجده را سجده دوم حساب کرده، نماز را فرادا ادامه دهد ☐

۳۳. کدام کار بر «امام جمعه» مستحب است؟

- ا. خطبه خواندن با صدای بلند ☐ ب. ایستادن در خطبه خوانی ☐ ج. نشستن بین دو خطبه ☐ د. رو به مردم بودن ☐

۳۴. نمازگزاری بعد از نماز، سهواً فراموش کرد نماز احتیاطی را که بر او واجب شده، بخواند. مرجع تقلیدش در جواب استفتای او نوشت: بنابر احتیاط واجب باید

- ا. نماز را اعاده کند ☐ ب. نماز احتیاط را فوراً بخواند ☐ ج. نماز احتیاط را بخواند و دو سجده سهو به جا آورد ☐ د. نماز احتیاط را بخواند و نماز را اعاده کند ☐

۳۵. مأمومی در رکعت سوم در حال رفتن امام جماعت به رکوع، اقتدا می کند و پس از گفتن تکبیرة الاحرام به رکوع می رود ولی به رکوع امام نمی رسد. کدام گزینه درباره نماز وی صحیح است؟

- ا. صحیح است؛ ولی نمازش فرادا می شود و باید آن را به اتمام برساند ☐ ب. باطل است؛ چون به رکوع رکعت اول خودش در جماعت نرسیده ☐
ج. باطل است؛ چون حمد و سوره رکعت اول یا حمد تنها را نخوانده ☐ د. نمازش به جماعت صحیح است به شرط اینکه به سجده امام برسد ☐

۳۶. آیا پاک بودن بدن و لباس برای «نماز میت» شرط است؟

- ا. خیر، اگر چه مستحب است ☐ ب. بله ☐ ج. احتیاط واجب رعایت این دو است ☐ د. احتیاط مستحب رعایت این دو است ☐

۳۷. روزه داری که قصد سفر از وطن دارد اگر قبل از اذان ظهر از خارج شود، روزه اش باطل است و کسی که به وطن برمی گردد اگر قبل از اذان ظهر به برسد، می تواند نیت روزه کند.

- ا. وطن - وطن ☐ ب. حد ترخص - حد ترخص ☐ ج. وطن - حد ترخص ☐ د. حد ترخص - وطن ☐

۳۸. کدام روزه، «حرام» نیست؟

- ا. عید قربان ☐ ب. ایام تشریق برای کسی که در مناست ☐ ج. وصال ☐ د. بدل قربانی حج ☐

۳۹. شخصی روزه مستحبی گرفته و در میان روز به یاد می آورد که روزه واجب بر ذمه اش است و می توانسته آن روزه را نیت کند. در فرض مذکور حکم کدام مورد با موارد دیگر متفاوت است؟

- ا. روزه نذر داشته و قبل از ظهر به یاد آورده و نیت را به روزه نذر تغییر داده است ☐ ب. روزه نذر داشته و بعد از ظهر به یاد آورده و نیت را به روزه نذر تغییر داده است ☐
ج. اجیر میت بوده و قبل از ظهر به یاد آورده؛ ولی نیت را تغییر نداده است ☐ د. اجیر میت بوده و بعد از ظهر به یاد آورده؛ ولی نیت را تغییر نداده است ☐

۴۰. روزه داری سرش زیر آب می رود. در کدام حالت روزه او باطل است؟

- ا. بی اختیار در آب افتاده و آب تمام سرش را گرفته ☐ ب. شخصی به زور سر او را به طور کامل در آب فرو برده ☐
ج. برای غسل واجب سرش را جهت غسل ارتماسی زیر آب کرده ☐ د. عمداً نصف سر را یک بار و نصف دیگر را بار دیگر در آب فرو برده ☐

۴۱. کدام گزینه دربارهٔ «نیت روزه در اعتکاف» صحیح است؟

- ا. می‌تواند هر سه روز مستحبی باشد ☐
- ب. دو روز اول می‌تواند مستحبی باشد ولی روز سوم باید به نیت روزه واجب اعتکاف باشد ☐
- ج. هر سه روز باید به نیت اعتکاف باشد ☐
- د. روزه این سه روز نمی‌تواند به نیت استیجاری باشد ☐

۴۲. زکات در کدام نصاب «سه گوسفند» است؟

- ا. ۱۲۱ گوسفند ☐
- ب. ۲۰۱ گوسفند ☐
- ج. ۲۰ شتر ☐
- د. ۲۵ شتر ☐

۴۳. در بحث زکات به چه کسانی «غارمین» می‌گویند؟

- ا. کسانی که مسئول جمع‌آوری زکات‌اند ☐
- ب. مسافران در راه‌مانده ☐
- ج. کسانی که بنده‌ها را می‌خرند و آزاد می‌کنند ☐
- د. بدهکارانی که قرض خود را نمی‌توانند بدهند ☐

۴۴. کدام یک از موارد زیر از جهت خمس داشتن یا نداشتن با دیگر موارد متفاوت است؟

- ا. مهریه ☐
- ب. مئونه‌ای که از مئونه بودن خارج شود ☐
- ج. ابزار کاری که از درآمد کسب تهیه شده ☐
- د. زمین مواتی که برای کشاورزی احیا شده ☐

۴۵. از بین چهار عمل «احرام، طواف، سعی و تقصیر» چند عمل باید با طهارت انجام شود؟

- ا. یک عمل ☐
- ب. دو عمل ☐
- ج. سه عمل ☐
- د. هر چهار عمل ☐

۴۶. در حج تمتع بعد از «وقوف در عرفات» کدام عمل «واجب» است؟

- ا. وقوف در مشعر ☐
- ب. وقوف در منا ☐
- ج. رمی جمره عقبه ☐
- د. قربانی ☐

۴۷. رزمنده‌ای در جنگ پس از کشتن دشمن، پول‌ها و اسلحه او را برمی‌دارد. کدام یک را می‌تواند برای خودش بردارد؟

- ا. هیچ یک ☐
- ب. هر دو ☐
- ج. پول ☐
- د. اسلحه ☐

۴۸. کدام معامله ربوی نیست؟

- ا. فروش صد عدد گردوی مرغوب در مقابل صد و بیست عدد گردوی نامرغوب ☐
- ب. فروش بیست کیلو برنج درجه یک در مقابل بیست کیلو برنج درجه دو و خیاطی کردن یک لباس ☐
- ج. فروش ده پیمانه شکر مرغوب در مقابل دوازده پیمانه شکر نامرغوب ☐
- د. فروش ده مثقال طلای ۲۴ عیار در مقابل ده مثقال طلای ۱۸ عیار و ده گرم نقره ☐

۴۹. خریداری پس از اینکه کالا را تحویل می‌گیرد، متوجه می‌شود که قیمت آن کالا در بازار با عیوبی که دارد و از قبل می‌دانسته نصف قیمتی است که او پرداخت کرده است. خیار فسخ این مشتری چه نام دارد؟

- ا. عیب ☐
- ب. شرط ☐
- ج. رؤیت ☐
- د. غبن ☐

۵۰. اگر دو نفر ملکی را با هم شریک باشند و یکی از آنها سهم خود را بفروشد، با شرایطی خاص شریک دیگر حق دارد سهم شریک را تملک کند و قیمتی را که مشتری پرداخته، به او بدهد. این حق چه نام دارد؟

- ا. جُعالة ☐
- ب. سرقفلی ☐
- ج. شفعه ☐
- د. حواله ☐